

Kompromisszumok arcvesztés nélkül: miről szólt a Trump és Putyin közötti telefonhívás?

Ruslan Bortnik, Seremet Sándor & Lévai Dániel

Készítette Ruslan Bortnik, kutató, MKI
Seremet Sándor, vezető kutató, MKI
Lévai Dániel, kutató, MKI
2025. március 21.

Kompromisszumok arcvesztés nélkül: miről szólt a Trump és Putyin közötti telefonhívás?

Több mint két és fél órán át tárgyalt telefonon egymással az amerikai és orosz elnök március 18-án, amelynek során [megállapodtak](#) abban, hogy Oroszország és Ukrajna harminc napig nem támadják egymás energetikai infrastruktúráját. Az amerikai és orosz fél abban is megegyeztek, hogy a közeljövőben a Fekete-tengerre is kiterjesztik majd a fegyvernyugvást. Bár a hívás fő célja az volt, hogy Trump elnök közelebb vigye a két felet a harcok leállításához és ebben részsikereket el is ért, a két elnök közötti beszélgetés azt mutatja Trump és Putyin között, egy globális értelemben vett konfliktusrendezés hosszabb távú célja is kibontakozik.

Kompromisszumkészebb Moszkva, karcosabb Kijev

A két elnök telefonbeszélgetése rámutatott, hogy mindkét fél erősen érdekelt a kapcsolatok helyreállításában, azonban továbbra is számos összetett probléma vár megoldásra. A beszélgetés során az elnökök összesen tizenöt kérdést vitattak meg. Ez a hívás volt az [ötödik magas szintű kapcsolatfelvétel](#) Moszkva és Washington között az elmúlt hónapokban, beleértve a február 12-i [telefonbeszélgetést](#), a [szaúd-arábiai](#) és [törökországi](#) egyeztetéseket, valamint az amerikai különmegbízott március 13-i [oroszoszági látogatását](#) is. Ez azt is jelenti, hogy az amerikai és orosz fél már jól ismeri a másik álláspontját. A beszélgetés után nem került sor közös nyilatkozattételre, aminek hiánya nemcsak a tárgyalási folyamat összetettségét tükrözi, hanem azt is, hogy számos részletet bizalmasan kívánnak kezelni a felek, hogy így ne veszélyeztessék az eddigi előrelépéseket.

A tárgyalásokat sok kritika éri ukrán és európai részről is, amelyek szerint Putyin kijátszotta Trumpot és olyan feltételeket fogadott el, amelyek mellett folytatni tudja a háborút Ukrajna ellen, de mégsem hagyja Washingtont üres kézzel. Az ukrán parlament külügyi bizottságának helyettes vezetője [szerint](#) Putyin csak gúnyt űzött Ukrajnából, ugyanis a 175 fős fogolycsere, valamint a 23 súlyos ukrán

sebesült átadása Ukrajnának egy nevetséges tessék-lássék intézkedés, amely azt jelzi, hogy a Kreml egyáltalán nem hajlandó komolyan tárgyalni. Ukrajna korábban a „mindenkit-mindenkire” elv szerint cserélt volna hadifoglyokat. Oroszországban közel 6500 ukrán hadifoglyot [tartanak számon](#), Ukrajnában ez a szám alig éri el az 1500 főt. Oroszország egy ilyen cserével fontos nyomásgyakorlási eszközt veszítene, másrészt pedig egy komoly pirospontot adna Vologyimír Zelenszkij kezébe, amit az ukrán elnök a hazai (és európai) médiában komoly sikerként könyvelhetne el. Utóbbiban a Kreml viszont egyáltalán nem érdekelt.

Ukrajnát az amerikai *hard power*tette együttműködőbbé, miután az Ovális Irodában lezajlott [csörte](#) után az amerikai katonai támogatás és hírszerzési információk átadását [felfüggesztették](#) egy időre. Az amerikai béketeremtés kísérletére makacsul reagáló Kijevre nyomást gyakorolt Washington. Trump elnök így érte el, hogy legalább a fegyverszünet gondolatát elfogadja Zelenszkij. Ezt követően a Szaúd-Arábiában lezajlott amerikai-ukrán tárgyalások eredményeként Kijev elkötelezte magát egy általános, [harminc napra szóló fegyverszünet mellett](#). Marco Rubio amerikai külügyminiszter nem véletlenül mondta azt akkor, hogy a labda mostantól az oroszoknál pattog.

A most eldöntött energetikai és az ehhez kapcsolódó tervben lévő tengeri tűzszünet azonban inkább Ukrajnának kedvez. Bár Ukrajna tud problémákat okozni az orosz energiaszektornak, ezek messze nem érik el azokat a károkat, amelyeket az orosz haderő okoz és okozott az ukrán energiarendszernek. Más a támadások célpontjainak a jellege is. Kijev elsősorban olajfinomítókat és tározókat támad, amelyek egyrészt az orosz haderőt látják el üzemanyaggal, másrészt pedig az orosz olajexportra gyakorolnak negatív hatást. Utóbbi ellen még a Biden adminisztráció is [felszólalt](#). Oroszország pedig inkább az energiahálózatot, áramtermelő és elosztó létesítmények ellen intézett támadásokat. Bár Kijevben tagadják, Moszkvában állítják, hogy intézett támadást a Török Áramlat egyik [kompresszorállomása ellen is](#). Ukrajna valóban képes nagy – több száz, de akár kétezer kilométeres – távolságon lévő [olajfinomítókat, és tározókat megtámadni](#) komoly károkat okozva bennük, de ezek lefedettsége jóval alacsonyabb. Oroszország egész Ukrajna területét képes belőni és az így okozott károk az egész lakosságra hatással vannak. Az így kialakuló [hatalmas áramkimaradások](#) Ukrajnában csak 2024-ben érték a kétezer órát. Ebben a tekintetben Ukrajna számára kedvez a helyzet, hiszen az egyébként is [fogyatkozó légvédelmi rendszerek](#) bizonyos mértékben tehermentesítve lesznek. Szintén Ukrajnának kedvez a tengeri fegyvernyugvás is. [Szakértők véleménye szerint](#) ez megkönnyítheti az ukrán gabonaszállítmányok haladását is, ami

továbbra is fontos bevételi forrás Ukrajna számára. Mi több, utóbbi javaslatok nagyban emlékeztetnek Vologymír Zelenszkij, Emmanuel Macron és Keir Starmer korábbi javaslatára, amelyet a [londoni csúcs](#) után vetettek fel. Ezt azonban akkor Oroszország azonnal elutasította. Most nem ezt tette, ami miatt Macronék akár egy apró, de fontos taktikai győzelmet könyvelhetnek el.

Amerikai diplomáciai részsiker, de orosz „nyet” az általános fegyverszünetre

A korlátozott fegyverszüneti javaslat, ami csak az energetikai infrastruktúrára érvényes, önmagában visszalépésnek tekinthető az ukránok által is támogatott általános fegyverszünethez képest. Amennyiben viszont Trump elnök [tárgyalási technikájára](#) gondolunk - amiben egy nagyon magas célt akar keresztülvinni az elnök, hogy aztán középúton megállapodás legyen - akkor a korlátozott fegyverszünet részsikerként értékelhető. Az általános fegyverszünet a katonai realitásokat figyelembe véve teljesíthetetlen cél lett volna az amerikai diplomáciának. Az oroszok ugyanis nem mehetnek bele pont akkor egy általános fegyverszünetbe, amikor jelenleg [katonai sikereket érnek el](#) és az [ukrán hadsereg állapota](#) sem alkalmas további orosz offenzívák megindítására. Moszkva azt is észlelte, hogy Kijev az elmúlt hetekben hibát hibára halmozott a Trump elnökkel folytatott tárgyalásokon, és ehhez képest az amerikai tárgyalódelegációk előtt a kompromisszum készebb oldalát mutatja.

A Fehér Ház közleménye után Donald Trump mind a [közösségi médiában](#), mind a [Fox Newsnak](#) is pozitívan értékelte a tárgyalásokat és az oroszok hajlandóságát a békére. Steve Witkoff megbízott főtárgyaló pedig már azt is kijelentette, hogy március 23-án kezdődik az [orosz-amerikai tárgyalások újabb köre](#) a szaúd-arábiai Dzsiddában. Az amerikai külpolitikai cél, hogy véget érjen a háború, egy lépéssel közelebb került.

Oroszország az Egyesült Államokhoz képest lényegesen nagyobb hangsúlyt fektetett az Ukrajnával szembeni követeléseire, a teljes tűzszünet és a jövőbeli békemegállapodás feltételeként a mozgósítás, a felfegyverkezés, valamint a nyugati fegyverek és hírszerzési információk szállításának megszüntetését szabta ki. Moszkva hangsúlyozta továbbá Kijev megbízhatatlanságát is a tárgyalások során. A Fehér Ház nem tett ilyen nyilatkozatokat, ehelyett a békére és az együttműködésre összpontosító retorikát használt. Ukrajnában azt hangsúlyozták, hogy Putyin, ha valóban békét szeretne, nem kötné feltételekhez a fegyverszünetet. Korábban pont Zelenszkij köre ragaszkodott mereven a biztonsági garanciákhoz és a fenntartható igazságos rendezéshez,

elutasítva bármilyen fegyverszünet lehetőségét. Egy fehér házi csörtével, némi fegyverszállítmány és hírszerzési információ felfüggesztésével és egy dzsiddai csúccsal később Kijev viszont már hajlandónak bizonyul minden feltétel nélkül a fegyverszünetre. Miért? Mert Zelenszkij csapatában úgy vélték, a Kreml úgy is elutasítja ezt a lehetőséget, amivel végül magára haragítja az amerikai elnököt és a néhány hetes udvarlási időszak érdembeli eredmények hiányában tárgytalanná válik. Ezt valószínűleg felismerték Moszkvában is. Orosz szakértők a telefonhívás előtt [azt jóslták](#), hogy Oroszország ilyen vagy olyan formában, de végül el fogja fogadni a tűzszüneti javaslatot, még akkor is, ha eleinte ezt különböző feltételekhez fogja kötni. Oroszország számára nem jó túlfeszíteni a húrt: nem áll érdekében Trumpot ellenséggé tenni, ahogyan az sem, hogy Moszkva mutakozzon annak a félnek, amely nem akarja a vérontást megállítani. Ez persze nem jelenti azt, hogy a Kreml elállna korábbi álláspontjától, miszerint a konfliktus kiváltó okait kell elsősorban megszüntetni, valamint attól, hogy szükséges lépéseket kell tenni a regionális és globális biztonság új struktúrájának kialakítása felé. Ezekben Ukrajna csak a konfrontáció egyik – bár igen hangsúlyos – platformja.

Kinek a béke, kinek a rendezés - Összegzés helyett

Az ukrán vezetés úgy éli meg a helyzetet, hogy a döntések a feje fölött születnek. A helyzet ennél azonban összetettebb. Ukrajna számára az amerikai-orosz tárgyalások csak a háború prizmáján át értelmezhetők, ám Moszkva és Washington számára egy globális rendezés zajlik (lásd az orosz-amerikai nyilatkozatokba foglalt kérdéskör 1.sz. melléklet). Ez a két elnök beszélgetéséből is jól látszik, hiszen annak igen hangsúlyos elemei voltak az ukrainai háború mellett az Egyesült Államok és Oroszország közötti stratégiai stabilitásról szóló tárgyalások, amelyek magukban foglalják a közel-keleti és vörös-tengeri biztonságról, Iránról és Izraelről, a stratégiai fegyverek ellenőrzéséről, a más országokkal való együttműködésről és a stratégiai gazdasági megállapodásokról szóló megbeszéléseket is. A szakértői csoportok létrehozása az amerikai-orosz tárgyalások folytatására a Közel-Keleten azt a célt szolgálja, hogy folytonos eljárást építsenek ki az átfogó békemegállapodás felé Ukrajna és Oroszország között, további felek bevonásával. Ugyanis az ukrainai háborúval összefüggésben megvitattott kérdések köre egyértelműen túlmutatott egy egyszerű tűzszüneti megállapodáson, és gyakorlatilag egy jövőbeli békeszerződés kereteit jelölte ki, amint azt Trump elnök egy későbbi bejegyzésében is megerősítette. Az amerikai diplomáciának így várhatóan a következő tárgyalásokon már Oroszországot is el kell mozdítania egy olyan irányba, ami reálisá

teheti az általános fegyverszünetet. A két elnök minapi egyeztetése ennek a folyamatnak ágyazott meg.

1. sz. melléklet.

**Összehasonlító táblázat az amerikai és orosz nyilatkozatokban
megjelenő állításokról, témakörökről**

Ruslan Bortnik, vezető kutató gyűjtése

Állítások, témakörök	Mindkét nyilatkozatban	Csak a Kremlin nyilatkozatában	Csak a Fehér Ház nyilatkozatában
A konfliktust tartós békével kell lezárni.	✓		
Az USA és Oroszország közötti kétoldalú kapcsolatok javításának szükségessége.	✓		
Harminc napos fegyvernyugvás életbe léptetése az energiainfrastruktúra elleni támadásokat illetően.	✓		
A tárgyalások folytatása a fekete-tengeri tűzszünetről, a teljes tűzszünetről és a tartós béke megteremtéséről.	✓		
Egyeztetés a Közel-Keletről a jövőbeli konfliktusok megelőzése érdekében.	✓		
Tárgyalások stratégiai fegyverkorlátozásról és más országokkal való együttműködésről.	✓		
Amerikai és orosz szakértői csoportok létrehozása a konfliktuskezelő tárgyalások folytatására (hamarosan a Közel-Keleten).	✓		

Az amerikai-orosz együttműködésnek az ukrajnai béke után jelentős gazdasági alkuk és a geopolitikai stabilitás is részei lesznek.	✓		
Nem szabad hagyni, hogy Irán elpusztítsa Izraelt.			✓
Oroszország és az Egyesült Államok közös felelőssége a globális biztonság és stabilitás fenntartásában.	✓		
Fogolycsere Oroszország és Ukrajna között március 19-én (175 fogoly 175-ért) és 23 súlyosan sebesült ukrán katona hazaszállítása.		✓	
A tűzszünet betartásának ellenőrzése a teljes frontvonalon.		✓	
A mozgósítás és a felfegyverzés leállítása Ukrajnában.		✓	
A külföldi katonai segítségnyújtás leállítása Ukrajna számára.		✓	
Kijev állítólagos megbízhatatlanságának említése a tárgyalásokon.		✓	
Az ukrán hadifoglyok biztonsága, velük szembeni emberséges bánásmód garantálása a kurszki régióban.		✓	